

Folkhälsomyndigheten

Tre berättelser om när antibiotika gjort nytta

Det var bara ett litet bett, men det höll på att gå riktigt illa för tiken Nikki

Antibiotika är något av det mest värdefulla vi har och vi har länge tagit det för givet. Så här gick det till när antibiotika räddade Nikkis ben.

När de tre hanhundarna i hundspannet anföll varandra i ett ovanligt bråk fick draghundstävlingen en tvär vändning. Två av hundarna var ganska illa däran, medan den lilla tiken Nikki som hamnat emellan såg ut att ha klarat sig undan med en lätt hälta. Nikkis matte Ida upptäckte dock att Nikki hade fått ett litet sår på ett ben, som ett runt hål i huden. Förmodligen från en tand.

Nikki visade tecken på att inte må bra, så Ida tog Nikki till veterinären. Där fick hon röntgas och då förstod man hur allvarligt det var. Det visade sig att såret var infekterat och att infektionen från såret hade spridit sig till skelettet. Det är allvarligt, men ovanligt. Antibiotika sattes in för att få bukt med infektionen.

Johan Wallin, veterinär hos Distriktsveterinärerna, som behandlade Nikki berättar: ”De flesta hundbett behöver inte behandlas med antibiotika, utan läker fint med vanlig sårvård och god hygien. Använder man antibiotika i onödan kan man skynda på bakteriernas utveckling av resistens mot antibiotika, men om bettet har orsakat en infektion i skelettet kan det vara korrekt och nödvändigt att ta till antibiotika. Infektioner i skelettet anses inte kunna läka ut på egen hand och då är en behandling avgörande för hundens framtid.”

”När det verkligen gäller är det viktigt att antibiotikan fungerar. Därför måste vi använda antibiotika klokt och bara när det verkligen behövs”, avslutar Johan.

Idag är Nikkis ben helt återställt

På sjukhus måste antibiotika fungera när det gäller

Antibiotika är något av det mest värdefulla vi har och vi har länge tagit det för givet. Så här kan det gå till när antibiotika räddar liv inom vården.

Barn som får behandling mot cancer kan ha svårt att bekämpa infektioner själva. Den starka behandlingen påverkar kroppens eget försvar och de kan behöva åka in akut till sjukhuset vid feber. Antibiotika hjälper oftast då. Ibland orsakas infektionen av bakterier som blivit resistenta mot antibiotika. Då tar det mycket längre tid för barnen att bli friska. Ibland behöver de intensivvård.

Arja Harila-Saari som är barncancerläkare berättar:

”Idag har behandlingen mot cancer kommit så långt att vi kan bota nästan nio av tio barn som får leukemi. Då är infektionerna ett, relativt sett, ännu större problem. De här barnen kan dö av bakteriella infektioner istället för av cancer. Jag har behandlat många barn som överlevt infektioner tack vare antibiotika under sin cancerbehandling, som idag är helt friska.”

På intensivvårdsavdelningar där patienterna är svårt sjuka och har ett dåligt utgångsläge redan som det är, blir det problem om antibiotikan inte fungerar.

Anders Ternhag som är infektionsläkare berättar:

”Varje dag tar vi hand om svårt sjuka patienter med blodförgiftning där antibiotika är avgörande för att de ska överleva. Ibland behövs antibiotika också för att förebygga infektioner som kan uppstå i samband med kirurgiska ingrepp, t ex när man behövt ta vävnadsprov i prostata som del av cancerutredning.”

Om en infektion orsakas av resistenta bakterier kan det saknas fungerande tabletter. Den som är sjuk måste kanske få antibiotika intravenöst på sjukhus, det vill säga direkt in i blodet. Ibland behöver kombinationer av olika starka antibiotika användas.

Anders Ternhag fortsätter:

”Det är ju inte så att alla antibiotika plötsligt slutar att fungera över en natt. Men vi har ett stadigt ökande problem med resistens och nya antibiotika tas inte fram tillräckligt fort för att uppväga problemet. Vi behöver antibiotika för att kunna rädda liv.”

Läkare och sjuksköterskor på Karolinska sjukhuset

På en timme blev skavsåret en allvarlig handinfektion för Peter

Antibiotika är något av det mest värdefulla vi har och vi har länge tagit det för givet. Så här gick det till när antibiotika räddade Peters hand.

Skavsåret på den högra tummen syntes knappt. Därför var det inget Peter reagerade över när han satte på sig skidhandsken för att ge sig ut i backarna i Lofsdalen. Det var sista dagen på familjens resa och Peter ville komma ut så tidigt som möjligt med barnen.

Redan efter en stund började dock handen göra sig påmind. Det började göra ont. Peter och hans fru Marita bestämde sig för att ringa sjukvårdsupplysningen. Rekommendationen blev att åka till närmsta läkarmottagning.

På en timme gick det från ett litet svidande sår till att hela armen värkte. Plötsligt var handen rejält uppsvullen och gjorde jätteont.

Under bilresan blev Peter allt sämre. Han blev allt vitare i ansiktet och skakade av smärta och andades häftigt. Väl framme på akuten fick Peter penicillin. Då vände det på en gång. Men det tog ändå lång tid innan han var helt återställd. Värken i armen satt i flera veckor.

Christer Norman som är läkare vid Folkhälsomyndigheten berättar: ”Oftast läker sår på händer utmärkt med hjälp av tvål och vatten. Men enstaka gånger kan ett ganska ytligt sår ha fått förbindelse med handens senor och senskidor. Då finns risk att en infektion sprider sig snabbt. Handen blir snabbt svullen och varm och man kan få feber. Då är det viktigt att snabbt få behandling med fungerande antibiotika och dessutom ofta någon form av kirurgiskt ingrepp, för att rädda handens funktion.”

Idag är Peters hand helt återställd.